

MŁODZI W KOŚCIELE FRANCISZKA

Marcin Szczodry*

Wydział Teologiczny Uniwersytetu Szczecińskiego

Wstęp

Niespodziewane ustąpienie z urzędu papieża Benedykta XVI oraz wybór Jorgego Maria Bergoglia na następcę św. Piotra 13 marca 2013 roku otworzyło kolejny rozdział w historii Kościoła. Nowy papież przyjął imię Franciszek i bardzo szybko wszedł w świat młodych ludzi, którzy z zaciekawieniem zastanawiali się, jaki styl relacji i jakie przesłanie zaproponuje pokoleniu młodzieży nowy biskup Rzymu. Warto zauważyć, że pierwszą uroczystą Mszę św., którą sprawował papież Franciszek po inauguracji swojego pontyfikatu (19 marca 2013 r.), była Eucharystia podczas Niedzieli Palmowej, która od wielu lat przeżywana jest jako Świątowy Dzień Młodzieży. Treść swojej homilii zbudował papież wokół trzech słów kluczy: radość, krzyż, młodzi¹. Z kolei pierwszą zagraniczną podróż apostołską

---

* Ks. dr Marcin Szczodry – adiunkt katedry Teologii Moralnej i Duchowości Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego. E-mail: marcin.szczodry@usz.edu.pl.

1 Zwracając się do zgromadzonych na placu św. Piotra uczestników liturgii papież powiedział: „Dzisiaj na tym placu jest tak wielu ludzi młodych. Od 28 lat Niedziela Palmowa jest Świątowym Dniem Młodzieży! Oto trzecie słowo: *młodzi!* Droga młodzieży, widziałem was podczas procesji, kiedy wchodziliście; widzę, jak świętujecie wokół Jezusa, wymachując gałązkami oliwnymi. Widzę, jak wykrzykujecie Jego imię i wyrażacie swą radość, że jesteście wraz z Nim! Zajmujecie ważne miejsce w święcie wiary! Przynosicie nam radość wiary i mówicie, że powinniśmy przeżywać wiarę młodym sercem, zawsze, także kiedy się ma siedemdziesiąt czy osiemdziesiąt lat. Młode serce! Z Chrystusem serce nigdy się nie starzeje! Wszyscy jednak wiemy i wy wiecie o tym dobrze, że Król, za którym idziemy i który nam towarzyszy, jest bardzo szczególny: jest to Król, który kocha aż po krzyż i uczy nas służenia, miłowania. Wy nie wstydzicie się Jego krzyża! Wręcz go obejmujecie, gdyż zrozumieliście, że w darze z siebie, w wychodzeniu poza siebie samych, mieści się prawdziwa radość i że Bóg zwyciężył zło miłością. Niesiecie pielgrzymujący krzyż przez

odbył Franciszek do Brazylii na zaplanowane przez jego poprzednika, papieża Benedykta XVI, Światowe Dni Młodzieży (22–29 lipca 2013 r.). Młodzież wpiisała się więc od samego początku w pontyfikat Franciszka, a on sam stał się dla niej ważnym punktem odniesienia oraz przewodnikiem po drogach wiary i życia.

Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie głównych treści papieskiego nauczania skierowanego do młodzieży oraz zadań, jakie stawia Franciszek młodemu pokoleniu chrześcijan w Kościele i w świecie. Źródłami niniejszego opracowania są: 1) orędzia papieża Franciszka na Światowy Dzień Młodzieży²; 2) homilie podczas Mszy św. w uroczystość Niedzieli Palmowej; 3) przemówienia i homilie ze Światowych Dni Młodzieży w Rio de Janeiro i w Krakowie; 4) list do młodych z okazji przygotowania *Documento Preparatorio XV Zgromadzenia Ogólnego Zwyczajnego Synodu Biskupów* na temat „Młodzież, wiara i rozeznanie powołania”. W świetle tych dokumentów papieskich zostaną przeanalizowane następujące zagadnienia: 1) młodość; 2) misja młodych w Kościele; 3) misja młodych w świecie.

1. Młodość

Młodość to szczególny czas w życiu człowieka, w którym dojrzewa on do wzięcia pełnej odpowiedzialności za swoje życie, w którym kształtuje swoją osobowość i musi zmierzyć się z pierwszymi poważnymi wyborami i decyzjami. To etap rozpięty między okresem dzieciństwa a dorosłością, który trudno zdefiniować po-

---

wszystkie kontynenty, przez ulice świata! Niesiecie go, odpowiadając na zachętę Jezusa: «Idźcie i nauczajcie wszystkie narody» (Mt 28,19), będącą tematem tegorocznego Dnia Młodzieży. Niesiecie go, aby wszystkim powiedzieć, że na krzyżu Jezus obalił mur wrogości, oddzielający ludzi i narody, i przyniósł pojednanie i pokój. Drodzy przyjaciele, ja również od dzisiaj wyruszam z wami w drogę, śladami błogosławionego Jana Pawła II i Benedykta XVI. Jesteśmy już blisko kolejnego etapu tej wielkiej pielgrzymki krzyża. Z radością spoglądam ku lipcowi tego roku w Rio de Janeiro! Umawiam się z wami w tym wielkim brazylijskim mieście! Dobrze się przygotujcie, zwłaszcza duchowo w waszych wspólnotach, aby spotkanie to było znakiem wiary dla całego świata. Młodzi muszą powiedzieć światu: dobrze jest naśladować Jezusa; dobrze jest iść z Jezusem; dobre jest przesłanie Jezusa; dobrze jest wykraczać poza samych siebie na peryferie świata i istnienia, aby nieść Jezusa! Trzy słowa: radość, krzyż, młodzi” (Franciszek, *Nie bądźcie nigdy ludźmi smutnymi. Msza św. w Niedzielę Palmową i Światowy Dzień Młodzieży* (24.03.2013), „L’Osservatore Romano” 5 (2013), s. 30–31.

2 Tytuły poszczególnych *Orędzi* korespondują z tematem corocznego Światowego Dnia Młodzieży i w taki sposób najczęściej pojawiają się w różnego rodzaju publikacjach (także na oficjalnej stronie internetowej Watykanu). Redaktorzy wydania polskiej wersji „L’Osservatore Romano” (które jest źródłem bibliograficznym niniejszej publikacji) wprowadzili inne tytuły, które różnią się zasadniczo od tych w oficjalnych dokumentach. W niniejszej publikacji zastosowano tytuły oficjalnych dokumentów. Zob. <http://w2.vatican.va/content/francesco/it/messages/youth.index.html>.

przez sztywne ramy wieku metrykalnego³. Papież Franciszek, kontynuując dzieło swoich poprzedników, wiele miejsca poświęca młodym ludziom, spotyka się z nimi oraz prowadzi intensywny dialog. W wielu miejscach papieskiego nauczania pojawiają się istotne wskazówki, jak rozumieć czas młodości w szerszym planie Boga; jak odkryć jego znaczenie w głębszej perspektywie realizacji powołania każdego człowieka do świętości. Zwracając się do młodych ludzi, Franciszek odkrywa przed nimi piękno czasu młodości, ale i zagrożenia, które na nich czyhają.

Młodość charakteryzuje się przede wszystkim usilnym poszukiwaniem miłości i szczęścia. W *Orędziu na XXX Światowy Dzień Młodzieży* w 2015 roku papież pisał do młodzieży: „Okres młodości jest czasem, kiedy rozwija się wielkie bogactwo uczuciowe obecne w waszych sercach, głębokie pragnienie prawdziwej miłości, pięknej i wspaniałej. Jak wielka siła jest w tej zdolności do kochania i bycia kochanym!”⁴. Pragnienie szczęścia natomiast jest wspólne wszystkim ludziom, niezależnie od czasu, w jakim żyją, i niezależnie od ich wieku, ponieważ to „Bóg zaszczerpił w sercu każdego mężczyzny i każdej kobiety niepohamowane pragnienie szczęścia, spełnienia. Czy nie czujecie, że wasze serca są niespokojne i zawsze szukają dobra, które mogłoby zaspokoić ich pragnienie nieskończoności?”⁵.

Jak jednak zdefiniować szczęście? Gdzie szukać szczęścia? Dzisiejszy świat pociąga młodych ludzi licznymi pozorami szczęścia. Grozi to tym, że zadowolą się byle czym, że wybiorą mało ambitną ideę życia⁶. Poszukiwanie sukcesu, przyjemności, egoistycznego posiadania, czynienie z tego bożków sprawia, że człowiek może doświadczać chwil upojenia, fałszywego poczucia zaspokojenia, ale w końcu staje się niewolnikiem. Odkrywa, że to, co osiągnął, nie dało mu pełni szczęścia, jest ciągle niezadowolony, poszukuje dalej. Papież z bólem stwierdza, że smutny jest widok młodzieży „sytej”, ale „słabej”. Odrzucenie „tanich” ofert szczęścia, jakie proponuje świat, może dokonać się jedynie wówczas, gdy człowiek nie pozostanie na powierzchni swoich naturalnych potrzeb, ale zejdzie w głąb siebie, gdy stanie przed najgłębszymi oczekiwaniami serca⁷.

---

3 Choć trudno określić w sposób sztywny, kiedy zaczyna się wiek młodzieńczy i kiedy kończy się „bycie młodzieżą”, w praktyce duszpasterskiej przyjmuje się orientacyjnie, że w tej kategorii mieszczą się osoby między 16. a 30. rokiem życia. Do takiej właśnie grupy wiekowej skierowane są zasadniczo zaproszenia do uczestnictwa w Światowych Dniach Młodzieży (choć oczywiście biorą w nich udział także osoby spoza tej grupy wiekowej, zarówno młodszy, jak i starsi).

4 Franciszek, *Orędzie na XXX Światowy Dzień Młodzieży 2015 r. „Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą”* (Mt 5,8), „L'Osservatore Romano” 2 (2015), s. 8.

5 Tamże, s. 6.

6 Por. Franciszek, *Orędzie na XXIX Światowy Dzień Młodzieży 2014 r. „Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie”* (Mt 5,3), „L'Osservatore Romano” 2 (2014), s. 11.

7 Por. tamże.

Gdzie więc szukać odpowiedzi na najgłębsze oczekiwania serca? Papież Franciszek wskazuje kierunek poszukiwań: trzeba zwrócić się ku Bogu, w relacji z Nim człowiek odnajdzie prawdziwe szczęście. W orędziu na ŚDM w 2015 roku stwierdził: „Najcenniejszym dobrem, jakie możemy mieć w życiu, jest nasza relacja z Bogiem” i postawił młodzieży bardzo konkretne pytania: „Czy jesteście o tym przekonani? Czy zdajecie sobie sprawę z nieocenionej wartości, jaką macie w oczach Boga? Czy wiecie, że jesteście kochani i akceptowani przez Niego bezwarunkowo, tacy, jakimi jesteście? Kiedy zanika postrzeganie tego, istota ludzka staje się niezrozumiałą zagadką, ponieważ właśnie świadomość, że jesteśmy bezwarunkowo kochani przez Boga, nadaje sens naszemu życiu”⁸. W orędziu na kolejny rok (2016) papież kontynuował zadawanie istotnych pytań: „A czy ty, drogi chłopcze, droga dziewczyno, poczułeś kiedykolwiek na sobie to spojrzenie pełne nieskończonej miłości, która, pomimo wszystkich twoich grzechów, ograniczeń, upadków, wciąż ci ufa i z nadzieją patrzy na twoje istnienie? Czy jesteś świadomy, jak wielka jest twoja wartość w planie Boga, który z miłości oddał ci wszystko?”⁹.

Odkrycie fundamentalnej prawdy, że jedynie w Bogu, który ukochał człowieka miłością bezwarunkową, można odnaleźć szczęście i miłość, sprawia, że każdy jest wezwany do podjęcia osobistej decyzji, wyboru: albo z wiarą oddać się Bogu, budować z Nim głęboką relację, albo odrzucić zaproszenie Stwórcy i poszukiwać szczęścia w innym miejscu. Jednym z najbardziej istotnych pytań, na jakie musi odpowiedzieć chrześcijanin, jest: kim jestem w obliczu Pana, w obliczu Jezusa?¹⁰ Podczas czuwania na rozpoczęcie ŚDM w Rio na plaży Copacabana papież zachęcał młodych, aby weszli w rewolucyjną falę wiary, bo tylko wtedy ich życie nabierze sensu i będzie owocne¹¹. Dwa dni później ponowił ten apel, mówiąc: „proszę, pozwólcie Chrystusowi i Jego Słowu wejść w wasze życie, pozwólcie wejść zasiewowi Słowa Bożego, pozwólcie, aby się zakorzenił i wzrastał! Bóg robi wszystko, ale wy pozwólcie Mu działać, pozwólcie, aby On sprawiał ten wzrost!”¹².

W tym kontekście ujawnia się kolejny rys młodości: jest to czas „wychodzenia”, „wyruszania w drogę”, „wyjścia w nieznanne”, „podjęcia ryzyka”. Papież

8 Franciszek, *Orędzie na XXX Światowy Dzień Młodzieży 2015 r.*, s. 8.

9 Franciszek, *Orędzie na XXXI Światowy Dzień Młodzieży 2016 r.* „Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią” (Mt 5,7), „L'Osservatore Romano” 10 (2015), s. 6.

10 Por. Franciszek, *Kim jestem w obliczu Jezusa? Homilia podczas Mszy św. w Niedzielę Palmową* (13.04.2014), „L'Osservatore Romano” 5 (2014), s. 14.

11 Por. Franciszek, *Pięknie jest być tutaj. Spotkanie powitalne z uczestnikami Światowego Dnia Młodzieży* (25.07.2013), „L'Osservatore Romano” 8–9 (2013), s. 11–12.

12 Franciszek, *Jesteście polem Bożej wiary. Czuwanie modlitewne z młodzieżą na plaży Copacabana* (27.07.2013), „L'Osservatore Romano” 8–9 (2013), s. 15.

wskazuje młodym postacie biblijne, do których Bóg przemówił, wzywając ich do „wyjścia”, posyłając w nieznanne. Są nimi Abraham, Jeremiasz, Maryja¹³. Dziś spojrzenie Jezusa pada na kolejne pokolenie młodych ludzi, zapraszając ich, aby do Niego przyszli: „Drodzy młodzi, czy napotkaliście to spojrzenie? Czy usłyszeliście ten głos? Czy poczuliście ten bodziec, aby wyruszyć w drogę? Jestem pewien, że chociaż hałas i ogłuszenie zdają się panować w świecie, to wezwanie nadal rozbrzmiewa w waszej duszy, aby ją otworzyć na pełną radość”¹⁴. Ci, którzy wybierają Chrystusa, karmią się Jego słowem, stają się silni i nie mają potrzeby „opychania się” innymi rzeczami. Papież zachęca, aby mieć odwagę pójścia pod prąd, aby powiedzieć „nie” kulturze tymczasowości, powierzchowności i odrzucenia; kulturze, która uważa, że młodzi nie są w stanie wziąć za siebie odpowiedzialności i zmierzyć się z wielkimi wyzwaniem życia¹⁵.

Papież jest jednak świadomy, że na drodze wiary czekają młodych także chwile zwątpienia, braku wiary we własne siły, doświadczenie własnej grzeszności i słabości. Zachęca młodzież, aby nie poddawała się pokusie zniechęcenia, lecz aby ufała Bogu, który przychodzi ze swoją łaską i zmienia człowieka od wewnątrz¹⁶. Bóg widzi bowiem inaczej: „Kiedy Pan nas wzywa, nie myśli o tym, kim jesteśmy, kim byliśmy, co zrobiliśmy lub czego nie zrobiliśmy. Wręcz przeciwnie: w chwili, kiedy nas wzywa, patrzy na wszystko, co moglibyśmy zrobić,

---

13 Por. Franciszek, *Lepszy świat budowany jest także dzięki wam. List do młodzieży świata* (13.01.2017), „L'Osservatore Romano” 1 (2017), s. 6.

14 Tamże.

15 Por. Franciszek, *Orędzie na XXIX Światowy Dzień Młodzieży 2014 r...*, s. 12. Na spotkaniu z wolontariuszami ŚDM w Rio papież powiedział: „w kulturze tymczasowości, względności wielu głosi, że trzeba «cieszyć się» chwilą, że nie warto angażować się na całe życie, podejmować decyzji ostatecznych, «na zawsze», bo nie wiadomo, co przyniesie przyszłość. Ja natomiast proszę was, abyście byli rewolucyjni, byście szli pod prąd; tak, proszę, abyście w tym względzie buntowali się przeciwko owej kulturze tymczasowości, która w istocie myśli, że nie jesteście zdolni do odpowiedzialności, że nie jesteście w stanie prawdziwie kochać. Ja pokładam ufność w was, młodych, i modłę się za was. Miejcie odwagę «iść pod prąd». Odważcie się także być szczęśliwi” (Franciszek, *Spotkanie z wolontariuszami. Przemówienie Ojca Świętego. Pawilon 5 w Rio Centro, Rio de Janeiro* (28.07.2013), http://w2.vatican.va/content/francesco/pl/speeches/2013/july/documents/papa-francesco_20130728_gmg-rio-volontari.html (dostęp: 25.08.2017)).

16 „«Nie, Ojczy, nie jestem żyzną ziemią, jestem nieszczęściem, jestem pełen kamieni, cierni, wszystkiego». Tak, może się zdarzyć, że tak jest na powierzchni, ale odsłoń odrobinę, kawałek żywej ziemi, i pozwól, żeby padł tam, a zobaczysz, jak wzrasta. Ja wiem, że chcecie być dobrą glebą, prawdziwymi chrześcijanami, chrześcijanami nie na *pól etatu*, nie chrześcijanami «skostniałymi», zadufanymi w sobie, sprawiającymi wrażenie chrześcijan, a w rzeczywistości nic nierobiącymi; nie chrześcijanami powierzchownymi, tymi «na pokaz», ale chrześcijanami autentycznymi. Wiem, że wy nie chcecie żyć w iluzji nietrwałej wolności, która poddaje się nurtom mody i kieruje chwilowymi korzyściami. Wiem, że mierzycie wysoko, do decyzji definitywnych, dających pełny sens. Jest tak, czy się myślę? Czy tak jest?» (Franciszek, *Jesteście polem Bożej wiary...*, s. 15).

na całą miłość, jaką jesteśmy w stanie rozsiewać. On zawsze stawia na przyszłość, na jutro. Jezus kieruje cię ku nowym horyzontom, nigdy do muzeum”¹⁷.

Istotnym rysem młodości jest odkrywanie drogi powołania. Jest to zadanie, od którego nikt nie może się uchylić. Papież zachęca wielokrotnie młodych ludzi, aby z czystym i szczerym sercem zadali sobie pytanie, do czego wzywa ich Bóg? Czy jest to droga powołania małżeńskiego, założenia rodziny, czy może wezwanie do całkowitego oddania się Chrystusowi i na służbę Jego Kościołowi w kapłaństwie, w życiu konsekrowanym, w różnych dziedzinach apostołatu przez dawanie siebie wszystkim, szczególnie najbardziej potrzebującym? Nikt nie powinien lękać się tego, o co prosi go Bóg, ponieważ wola Boża jest szczęściem człowieka¹⁸. Gdy człowiek z ufnością i posłuszeństwem przyjmuje powołanie, jakim Stwórca go obdarzył, Bóg poszerza horyzonty jego życia we wszystkich kierunkach. Pomaga w nadaniu należytego znaczenia przeszłości, aby lepiej zaplanować szczęśliwą przyszłość¹⁹. Papież odwołuje się do własnego doświadczenia i daje świadectwo, że warto na zaproszenie Boga odpowiedzieć „tak”²⁰.

Odkrycie i wybór drogi powołania wiąże się z umiejętnością podejmowania decyzji definitywnych, na całe życie: „Bóg wzywa nas do podejmowania decyzji definitywnych, ma swój plan wobec każdego: odkrycie go, odnalezienie własnego powołania są podążaniem ku szczęśliwej realizacji samych siebie. Bóg wszystkich nas wzywa do świętości, do życia Jego życiem, ale ma dla każdego pewną drogę”²¹. Wielką pomocą dla młodego człowieka w procesie rozeznania powołania jest obecność i towarzyszenie duchowe doświadczonego przewodnika²².

Młodość, jako czas szczególnego zasłuchania, do czego wzywa człowieka Bóg, nie oznacza wcale zanegowania i oddzielenia się od przeszłości. Dojrzała postawa osoby rozeznającej swoje powołanie zakłada przyjęcie i zaakceptowanie swojej historii życia, ponieważ w niej objawia się miłość i wezwanie Boga. W orędziu na ŚDM w 2017 roku papież pytał młodzież: „w jaki sposób «zapisu-

17 Franciszek, *Nic nie usprawiedliwia przelewu bratniej krwi. Przemówienie podczas czuwania modlitewnego z młodzieżą na „Campus Misericordiae” w Brzegach* (30.07.2016), „L’Osservatore Romano” 7–8 (2016), s. 27.

18 Por. Franciszek, *Orędzie na XXX Światowy Dzień Młodzieży 2015 r.*, s. 9.

19 Por. Franciszek, *Orędzie na XXXII Światowy Dzień Młodzieży 2017 r.* „Wielkie rzeczy uczynił mi Wszechmocny” (Łk 1,49), „L’Osservatore Romano” 3–4 (2017), s. 8.

20 „Nigdy nie zapomnę owego 21 września – miałem 17 lat – kiedy zatrzymałem się w kościele San José de Flores, żeby się wyspowiadać i usłyszałem po raz pierwszy, że Bóg mnie wzywa. Nie lękajcie się tego, czego Bóg od was żąda! Warto powiedzieć Bogu «tak». W Nim jest radość!” (Franciszek, *Spotkanie z wolontariuszami*...).

21 Tamże.

22 Por. Franciszek, *Lepszy świat budowany jest także dzięki wam*..., s. 6.

jecie» w waszej pamięci wydarzenia, doświadczenia swojego życia? Co robicie z faktami i obrazami wyrytymi w waszych wspomnieniach? Niektórzy, zwłaszcza zranieni przez okoliczności życiowe, chcieliby «zresetować» swoją przeszłość, aby skorzystać z prawa do zapomnienia. Chciałbym wam jednak przypomnieć, że nie ma świętego bez przeszłości ani grzesznika bez przyszłości. Perła rodzi się z rany ostrygi!”²³. Trzeba nauczyć się tak czytać fakty z przeszłości, aby czerpać z nich naukę i sens dla teraźniejszości i przyszłości. „Zadaniem trudnym, ale koniecznym jest odkrycie nici przewodniej Bożej miłości, która łączy całą naszą egzystencję”²⁴. To we wspólnocie Kościoła młodzi ludzie uczą się metody czytania historii własnego życia i odkrywania jej głębszego sensu w świetle planu miłości, jaki ma Bóg względem każdego człowieka. Franciszek w orędziu na ŚDM w 2017 roku wyjaśnia: „Nasza osobista historia wpisuje się w długi ciąg, we wspólnotową pielgrzymkę tych, którzy nas poprzedzili w ciągu wieków. Podobnie jak Maryja, należymy do narodu. A historia Kościoła uczy nas, że nawet wtedy, gdy musi on przechodzić przez wzburzone morze, prowadzi go ręka Boga, sprawia, że przezwycięża on trudne chwile. Prawdziwe doświadczenie Kościoła nie jest jak *flash mob*, w którym ludzie wyznaczają sobie spotkanie, przeprowadzają krótkotrwałe zdarzenie, a potem każdy idzie w swoją stronę. Kościół nosi w sobie długą tradycję, która jest przekazywana z pokolenia na pokolenie, jednocześnie ubogacając się doświadczeniem każdej osoby. Także wasza historia znajduje swoje miejsce w obrębie historii Kościoła”²⁵. Pamięć jest więc istotnym warunkiem, aby stać się nadzieją przyszłości. Treścią tej pamięci jest rodzina, osobista historia życia, przebyta droga, wszystko, co otrzymało się od innych. Młody bez pamięci nie może być nadzieją dla przyszłości²⁶.

Kolejnym rysem młodości jest dążenie do zmiany świata na lepsze. Papież nazywa „wielkim darem Bożym” wszelkiego rodzaju wątpliwości, marzenia i pytania młodych, w których wyrażają swój sprzeciw wobec mówiących, że nic nie można już zmienić, że rzeczywistość nie może być inna²⁷. Ten naturalny bunt młodego pokolenia w stosunku do zastanej rzeczywistości może być ukierunkowany pozytywnie i przekształcony w pragnienie zmiany świata na lepsze. To

---

23 Franciszek, *Orędzie na XXXII Światowy Dzień Młodzieży 2017 r.*..., s. 6.

24 Tamże.

25 Tamże, s. 5–6.

26 Por. Franciszek, *Dwa warunki – pamięć i odwaga. Przemówienie podczas spotkania z wolontariuszami ŚDM w hali Tauron Areny* (31.07.2016), „L'Osservatore Romano” 7–8 (2016), s. 31.

27 Por. Franciszek, *Polska chce być wiecznie młodym obliczem miłosierdzia. Przemówienie podczas spotkania powitalnego z uczestnikami ŚDM na krakowskich Błoniach* (28.07.2016), „L'Osservatore Romano” 7–8 (2016), s. 15.

wielkoduszne pragnienie może być także owocem spotkania z Bogiem. Gdy Jezus dotyka serca młodego człowieka, jest on zdolny do wielkich dzieł²⁸.

Czas młodości nie jest jednak wolny od niebezpieczeństw. Wielokrotnie papież przestrzega młodych przed różnego rodzaju zagrożeniami. „Jednym z najgorszych nieszczęść, jakie mogą się przydarzyć w życiu, a zwłaszcza w młodości, jest poczucie, że w tym świecie, w naszych miastach, w naszych wspólnotach nie ma już przestrzeni, by wzrastać, marzyć, tworzyć, aby dostrzegać perspektywy, a ostatecznie, aby żyć. Paraliż sprawia, że tracimy smak cieszenia się spotkaniem, przyjaźnią, smak wspólnych marzeń, podążania razem z innymi”²⁹. Franciszka napęła bólem widok młodych, którzy wyglądają na przedwczesnych „emerytów”; którzy „poddali się”, „rzucili ręcznik” przed rozpoczęciem gry; którzy idą przez życie ze smutkiem na twarzy; którzy wchodzą na mroczne drogi, poszukują „oszołomienia” i kończą w pustce; którzy tracą piękne lata swojego życia i swoje siły na uganianiu się za sprzedawcami fałszywych iluzji; którzy są znudzeni życiem³⁰. Papież przestrzega przed utożsamieniem szczęścia z „kanapą”, czyli z życiem wygodnym, spokojnym, bezpiecznym, w którym nie zauważa się potrzeb i problemów innych ludzi³¹. Także w życiu duchowym trzeba poradzić sobie z przeszkodami, które blokują spotkanie z Jezusem. W homilii na zakończenie ŚDM w Krakowie Franciszek, rozważając historię Zacheusza, wskazał, że ten musiał zmierzyć się z konkretnymi przeszkodami, aby spotkać Jezusa. Są nimi: niska postura, która symbolizuje niską opinię o sobie i co za tym idzie – brak akceptowania siebie; paraliżujący wstyd przed opinią innych oraz szemrzący tłum, czyli wrogo nastawione otoczenie, które krytykuje, wyśmiewa i osądza wybory dokonane w świetle wiary i wbrew logice tego świata³². Pokusę niskiej opinii o sobie sytuuje papież nie tylko na poziomie psychologicznym, jako problem nie-

28 Por. tamże.

29 Franciszek, *Nic nie usprawiedliwia przelewu bratniej krwi...*, s. 26.

30 Por. Franciszek, *Polska chce być wiecznie młodym obliczem miłosierdzia...*, s. 16.

31 „Ale jest też w życiu inny, jeszcze bardziej niebezpieczny paraliż, często trudny do rozpoznania, którego uznanie sporo nas kosztuje. Lubię nazywać go paraliżem rodzącym się wówczas, gdy mylimy SZCZĘŚCIE z KANAPĄ! Sądźmy, że abyśmy byli szczęśliwi, potrzebujemy dobrej kanapy. Kanapy, która pomoże nam żyć wygodnie, spokojnie, całkiem bezpiecznie. Kanapa – jak te, które są teraz, nowoczesne, łącznie z masażami usypiającymi – które gwarantują godziny spokoju, żeby nas przenieść w świat gier wideo i spędzania wielu godzin przed komputerem. Kanapa na wszelkie typy bólu i strachu. Kanapa sprawiająca, że zostajemy zamknięci w domu, nie trudząc się ani też nie martwiąc. «Kanapa-szczęście» jest prawdopodobnie cichym paraliżem, który może nas zniszczyć najbardziej, który może najbardziej zniszczyć młodzież” (Franciszek, *Nic nie usprawiedliwia przelewu bratniej krwi...*, s. 26).

32 Por. Franciszek, *Marzyciele o nowej ludzkości. Homilia podczas Mszy św. na „Campus Misericordiae” na zakończenie XXXI Światowego Dnia Młodzieży* (31.07.2016), „L'Osservatore Romano” 7–8 (2016), s. 28–30.

właściwej samooceny, ale jako problem, który dotyka poziomu wiary: „brak akceptowania samych siebie, życie w niezadowoleniu i myślenie w sposób negatywny oznacza brak uznania naszej najprawdziwszej tożsamości: to jakby odwrócić się w inną stronę, kiedy Bóg chce, by na mnie spoczęło Jego spojrzenie, i to jakby chcieć zgasić marzenie, jakie Bóg żywi wobec mnie. Bóg nas miłuje takimi, jakimi jesteśmy, i żaden grzech, wada czy błąd nie sprawi, by zmienił swoje zdanie. Dla Jezusa – pokazuje to Ewangelia – nikt nie jest gorszy i daleki, nie ma człowieka bez znaczenia, ale wszyscy jesteśmy umiłowani i ważni: ty jesteś ważny! A Bóg liczy na ciebie z powodu tego, kim jesteś, a nie z powodu tego, co masz: w Jego oczach nic nie znaczy, jak jesteś ubrany, czy jakiego używasz telefonu komórkowego; dla Niego nie jest ważne, czy podążasz za modą – liczysz się *ty*, taki, jaki jesteś. W Jego oczach jesteś wartościowy, a twoja wartość jest bezcenna”³³.

Dojrzałe i owocne przeżycie czasu młodości, jako jednego z etapów pielgrzymki przez życie, zakłada przyjęcie przeszłości, czyli akceptację własnej historii życia, odważne wchodzenie w teraźniejszość oraz spoglądanie z nadzieją na przyszłość³⁴. Młodzi ludzie są wezwani, aby wziąć odpowiedzialność za Kościół i za świat. Odkrywając swoje szczególne miejsce w Kościele oraz w społeczeństwie, powinni rozpoznać także swoją specyficzną misję w tych wspólnotach.

2. Misja młodych w Kościele

W *Liście do młodzieży świata* z okazji przygotowania *Documento Preparatorio* XV Zgromadzenia Ogólnego Zwyczajnego Synodu Biskupów na temat „Młodzi, wiara i rozeznanie powołania” papież Franciszek zapewnił, że Kościół pragnie słuchać głosu młodzieży, ich wrażliwości, wiary, wątpliwości i krytyki. Zachęcił, aby młodzi ludzie zaangażowali się w dzieło synodu, aby ich wołanie zostało usłyszane, aby rozbrzmiewało we wspólnotach i aby dotarło do pasterzy. Papież powołał się na słowa św. Benedykta, który w *Regule* zalecał opatom, aby przy podejmowaniu każdej ważnej decyzji pytali się o zdanie także młodych, gdyż Pan często posługuje się nimi, aby objawić najlepsze rozwiązanie³⁵. Jeśli papież pokłada tak wielkie zaufanie w ludziach młodych, skoro zachęca ich do intensywnego zaangażowania się w życie Kościoła, to powstaje pytanie: na czym polega specyfika misji młodych w Kościele?

---

33 Tamże, s. 28–29.

34 Por. Franciszek, *Orędzie na XXXII Światowy Dzień Młodzieży 2017 r...*, s. 8.

35 Por. Franciszek, *Lepszy świat budowany jest także dzięki wam...*, s. 6.

Tak jak każda misja i posługa we wspólnocie Kościoła, także misja młodych rodzi się jako owoc spotkania z Osobą – z Jezusem. Pierwszym więc zadaniem młodych jest pozwolić Bogu wejść w ich świat, odpowiedzieć na Jego zaproszenie, przyjmując Jego propozycję życia. Jest to krok i decyzja wiary. Jezus, podobnie jak kiedyś wezwał uczniów, aby poszli za Nim, tak i dzisiaj pyta młodych: czy chcesz być moim uczniem, moim przyjacielem, świadkiem mojej Ewangelii? Odpowiadając Bogu „tak”, życie człowieka nabiera innego znaczenia i staje się owocne³⁶. Zaproszenie Jezusa do spotkania z Nim skierowane jest do każdego człowieka, niezależnie od miejsca i sytuacji, w jakiej się znajduje. Wystarczy zrobić mały krok ku Niemu, aby odkryć, że On zawsze czeka z otwartymi ramionami³⁷. Na rozpoczęcie ŚDM w Rio papież zachęcał: „dziś mówię wam, każdemu z was: *dodaj Chrystusa* do swojego życia, a znajdziesz przyjaciela, któremu zawsze możesz ufać; *dodaj Chrystusa*, a zobaczysz, że rosną skrzydła nadziei, pozwalające przemierzać drogę przyszłości; *dodaj Chrystusa*, a twoje życie będzie pełne Jego miłości, będzie życiem owocnym. Bo wszyscy pragniemy życia owocnego, życia, które wybrzmiewa w życiu innych!”³⁸.

Spotkanie z żywym Bogiem rodzi w młodym sercu wielką radość i entuzjazm. Te owoce spotkania młodego człowieka z Bogiem są wielkim darem dla Kościoła – przypominają wspólnocie chrześcijan, że wiarę powinno przeżywać się zawsze młodym sercem, ponieważ z Chrystusem serce nigdy się nie starzeje³⁹. Przeżywać wiarę młodym sercem nie oznacza jednak doświadczać jedynie chwil powierzchownej euforii, ale wiąże się z wejściem w logikę krzyża, w logikę ofiary i daru z siebie samego. Nieprzypadkowo Światowy Dzień Młodzieży w wymiarze diecezjalnym powiązany jest z uroczystością Niedzieli Palmowej, czyli Niedzieli Męki Pańskiej. W papieskich homiliach z tego dnia wielokrotnie powraca temat krzyża. W 2016 roku Franciszek zachęcał, aby wpatrywać się w krzyż, który jest „katedrą Boga”, aby uczyć się miłości pokornej, która zbawia i daje życie, żeby zrezygnować z egoizmu, dążenia do władzy i sławy⁴⁰. Spotkanie z krzyżem Jezusa

36 Por. Franciszek, *Pięknie jest być tutaj...*, s. 11.

37 Por. Franciszek, *Orędzie na XXX Światowy Dzień Młodzieży 2015 r...*, s. 9.

38 Franciszek, *Pięknie jest być tutaj...*, s. 11.

39 Por. Franciszek, *Nie bądźcie nigdy ludźmi smutnymi...*, s. 30. Podczas spotkania powitalnego z uczestnikami ŚDM w Rio w 2013 r. Franciszek dał następujące świadectwo: „Ja też przybyłem tu, aby mnie samego umocnił entuzjazm waszej wiary! Wiecie, że w życiu biskupa jest wiele problemów, które wymagają rozwiązania. A wraz z tymi problemami i trudnościami wiara biskupa może stać się smutna. Jak żaloszny jest smutny biskup! Jak żaloszny! Żeby moja wiara nie była smutna, przybyłem tu, aby zarazić się entuzjazmem was wszystkich!” (Franciszek, *Pięknie jest być tutaj...*, s. 10).

40 Por. Franciszek, *Bezgraniczna miłość. Homilia podczas Mszy św. w Niedzielę Palmową* (20.03.2016), „L'Osservatore Romano” 3–4 (2016), s. 5.

przemienia człowieka: „nikt nie może dotknąć krzyża Jezusa, nie pozostawiając na nim czegoś z siebie i nie biorąc czegoś z krzyża Jezusa do swojego życia [...]. Co pozostawia krzyż w każdym z nas? Widzicie: pozostawia dobro, którego nikt nie może nam dać: pewność niezawodnej miłości Boga do nas. Miłości tak wielkiej, że wchodzi w nasz grzech i go przebacza, wchodzi w nasze cierpienie i daje nam siłę, aby je znieść, wchodzi także w śmierć, aby ją zwyciężyć i nas zbawić. W krzyżu Chrystusa jest cała miłość Boga, Jego ogromne miłosierdzie”⁴¹.

Krzyż od 1984 roku towarzyszy wszystkim międzynarodowym spotkaniom młodzieży – była to inicjatywa Jana Pawła II, który na zakończenie Nadzwyczajnego Jubileuszu Odkupienia podarował młodym prosty, drewniany krzyż – symbol Roku Świętego. Wręczając go, apelował do młodzieży, aby poniosła go na cały świat jako znak Odkupienia i świadectwo swojej wiary. W orędziu na ŚDM w 2016 roku Franciszek zauważył: „Ileż przemian, ileż prawdziwych nawróceń w życiu wielu młodych ludzi zrodziło się właśnie ze spotkania z tym prostym krzyżem! Być może zadawaliście sobie pytanie: skąd bierze się ta nadzwyczajna moc krzyża? Oto odpowiedź: krzyż jest najbardziej wymownym znakiem Miłosierdzia Boga! Jest potwierdzeniem, że miarą miłości Boga wobec ludzkości jest miłość bez miary! Na krzyżu możemy dotknąć Miłosierdzia Boga i dać się dotknąć Jego Miłosierdziu!”⁴². Podążanie za Jezusem oznacza przyjęcie krzyża. Nie można towarzyszyć Jezusowi tylko poprzez deklaracje słowne, dokonuje się to poprzez czyn, poprzez cierpliwe znoszenie własnego krzyża, nie pozbywanie się go, lecz konsekwentne dźwiganie jego ciężaru ze spojrzeniem wiary skierowanym na Jezusa⁴³.

Doświadczenie spotkania z żywym Bogiem oraz wejście w logikę krzyża otwiera młode serce na potrzeby konkretnych osób i konkretnej wspólnoty. W Rio de Janeiro papież przypomniał młodym: „Także dzisiaj Pan nadal potrzebuje was, młodych, dla swego Kościoła. Drodzy młodzi, Pan was potrzebuje! Także dzisiaj wzywa każdego z was, byście szli za Nim w Jego Kościele i byli misjonarzami. Drodzy młodzi, Pan was wzywa! Nie masę! Ciebie, i ciebie, i ciebie, każdego. Słuchajcie w sercu, co do was mówi”⁴⁴. Trzy lata później w Krakowie przekonywał: „Czy istnieje jakiś lepszy sposób umocnienia naszej przyjaźni z Jezusem, niż dzielenie jej z innymi! Czyż jest lepszy sposób, by doświadczyć radości Ewan-

---

41 Franciszek, *Krzyż, który jednoczy. Droga Krzyżowa na plaży Copacabana* (26.07.2013), „L'Osservatore Romano” 8–9 (2013), s. 12–13.

42 Franciszek, *Orędzie na XXXI Światowy Dzień Młodzieży 2016 r.*..., s. 6.

43 Por. Franciszek, *Nasze ostateczne zwycięstwo będzie musiało przejść przez mękę i krzyż. Homilia podczas Mszy św. w Niedzielę Palmową* (9.04.2017), „L'Osservatore Romano” 5 (2017), s. 24–25.

44 Franciszek, *Jesteście polem Bożej wiary*..., s. 14.

geli, niż chęć «zarażania» Dobrą Nowiną w wielu sytuacjach bolesnych i trudnych!»⁴⁵. Jezus wzywa każdego do konkretnej misji: aby „iść”, „bez obawy”, „aby służyć”. To wyjście w świat ma konkretny cel: dzielić się wiarą, dzielić się osobistym spotkaniem z Bogiem, aby także inni mogli poznać, umiłować i wyznawać Chrystusa. Dla ucznia Jezusa nie ma granic i ograniczeń, ponieważ Ewangelia nie jest tylko dla wybranych, ale dla wszystkich. Jej orędzie powinno dotrzeć w każde środowisko, aż w najdalsze zakątki peryferii egzystencjalnych, także do tych, którzy wydają się najbardziej oddaleni i najbardziej obojętni⁴⁶. Misja, do której powołuje Pan młodych ludzi, ma charakter wspólnotowy – dokonuje się w Kościele. Jezus, rozsyłając apostołów, nie powiedział: „idź”, ale „idźcie”. Franciszek wyjaśniał młodzieży: „Jesteśmy posłani razem. Drodzy młodzi, odczuwajcie, że w tej misji towarzyszy wam cały Kościół, a także świętych obcowanie. Kiedy wspólnie podejmujemy wyzwania, wówczas jesteśmy mocni, odkrywamy zasoby, których posiadania nie byliśmy świadomi. Jezus nie powołał apostołów do życia w izolacji, ale powołał ich, aby tworzyli grupę, wspólnotę”⁴⁷. W sposób plastyczny papież porównał wspólnotowy wymiar misji w Kościele do gry w drużynie piłkarskiej, w której liczy się gra całego zespołu, a nie tylko pojedynczego zawodnika. Bardzo ważny jest również trening⁴⁸.

Aby misja ewangelizacyjna wydała owoce, należy przestrzegać podstawowych zasad, które wynikają z Ewangelii. „Pan chce Kościoła uboższego ewangelizującego ubogich”⁴⁹. Uczeń Chrystusa powinien charakteryzować się więc ubogim stylem życia, czyli „odwagą umiarkowania”, a to oznacza przede wszystkim bycie wolnym wobec rzeczy, nieuleganie kulturze konsumpcji, zdystansowanie się od żądzy posiadania i od pieniądza. Potrzeba również nawrócenia wobec ubogich, które wyraża się w trosce i wrażliwości na ich potrzeby duchowe i materialne. Nie można tylko mówić pięknie o ubogich – trzeba nauczyć się z nimi przebywać,

45 Franciszek, *Polska chce być wiecznie młodym obliczem miłosierdzia...*, s. 15.

46 Por. Franciszek, *Bez obawy, idźcie służyć. Msza św. na zakończenie XXVIII Światowego Dnia Młodzieży* (28.07.2013), „L'Osservatore Romano” 8–9 (2013), s. 17–18.

47 Tamże, s. 18.

48 „Jezus powołuje nas, abyśmy szli za Nim przez całe życie, prosi, abyśmy byli Jego uczniami, «grali w Jego drużynie». Większość z was lubi sport. A tutaj, w Brazylii, podobnie jak w innych krajach, piłka nożna jest pasją narodową. Tak, czy nie? A co robi piłkarz, kiedy zostaje powołany w skład drużyny? Musi trenować, i to dużo trenować! Podobnie jest w naszym życiu uczniów Pana. [...] Jezus daje nam coś więcej niż Puchar Świata! Coś więcej niż Puchar Świata! Jezus daje nam możliwość owocnego i szczęśliwego życia, a także proponuje nam przyszłość z Nim, która nie będzie miała końca, życie wieczne. To nam daje Jezus. Ale domaga się, abyśmy zapłacili bilet, a biletem jest to, że trenujemy, abyśmy «byli w formie», abyśmy bez lęku stawiali czoła wszystkim sytuacjom życiowym, dając świadectwo naszej wierze” (Franciszek, *Jesteście polem Bożej wiary...*, s. 15).

49 Franciszek, *Orędzie na XXIX Światowy Dzień Młodzieży 2014 r...*, s. 13.

spotkać się z nimi, spojrzeć im w oczy, wysłuchać. Uczeń Chrystusa odkrywa, że ubodzy mają też mu coś do zaoferowania, mogą go wiele nauczyć⁵⁰. Ewangelizacja powinna zarażać radością oraz być otwarta na służbę, na wzór Chrystusa, który umył nogi apostołom⁵¹. Osobiste doświadczenie Bożego miłosierdzia w życiu pozwala stać się misjonarzem miłosierdzia poprzez uczynki, słowa i modlitwę w świecie zranionym egoizmem, nienawiścią i rozpaczą. Podczas trwającego w Kościele Nadzwyczajnego Jubileuszu Miłosierdzia papież zachęcił młodzież, aby odkryła na nowo uczynki miłosierdzia względem duszy i względem ciała. Miłosierdzie bowiem jest sprawdzianem autentyczności postawy uczniów Jezusa, ich wiarygodności jako chrześcijan we współczesnym świecie⁵².

Papież Franciszek z mocą podkreśla, że najlepszym narzędziem do ewangelizowania młodych ludzi jest inny młody człowiek. Każdy więc, na swój sposób, może być narzędziem, które przygotowuje drogę, aby ktoś inny mógł poznać, spotkać i pokochać Pana⁵³. Gdy Bóg dotyka serca młodego człowieka, to ten mimo swojego młodego wieku, braku doświadczenia, różnych słabości jest jednak zdolny do wielkich czynów. Jest w stanie wypełnić pragnienie Jezusa wzywającego, aby pozostawić w życiu ślad miłości, który naznaczyłby historię wielu innych osób oraz historię świata⁵⁴. Czasami będzie to wymagało podjęcia ryzyka, ale „przed Jezusem nie można siedzieć, czekając z założonymi rękami; Temu, który daje nam życie, nie można odpowiedzieć jakąś myślą lub zwykłym «SMS-em!»”⁵⁵.

Odkrywając swoje miejsce w Kościele i angażując się w jego misję, młody człowiek staje się budowniczym Kościoła. Podczas czuwania z młodymi na plaży Copacabana papież Franciszek zauważył: „W Kościele Jezusa my jesteśmy żywymi kamieniami, a Jezus nas prosi, byśmy budowali Jego Kościół. Każdy z nas jest żywym kamieniem, jest częścią konstrukcji, i kiedy nadchodzi deszcz, jeśli brak tego kawałka, powstają przecieki i woda wchodzi do domu. I nie budujcie małej kaplicy, która może pomieścić tylko grupkę osób. Jezus domaga się od nas, aby

---

50 Por. tamże, s. 12–13.

51 Por. Franciszek, *Bez obawy, idźcie służyć...*, s. 18–19.

52 „Zapraszam was zatem do ponownego odkrycia uczynków miłosierdzia względem ciała: głodnych nakarmić, spragnionych napoić, nagich przyodziać, podróżnych w dom przyjąć, więźniów pocieszać, chorych nawiedzać, umarłych grzebać. Nie zapominajmy również o uczynkach miłosierdnych względem duszy: grzesznych upominać, nieumiejętnych pouczać, wątpięcym dobrze radzić, strapiionych pocieszać, krzywdy cierpliwie znosić, urazy chętnie darować, modlić się za żywych i umarłych” (Franciszek, *Orędzie na XXXI Światowy Dzień Młodzieży 2016 r...*, s. 6–7).

53 Por. Franciszek, *Spotkanie z wolontariuszami...*

54 Por. Franciszek, *Nic nie usprawiedliwia przelewu bratniej krwi...*, s. 27.

55 Franciszek, *Marzyciele o nowej ludzkości...*, s. 29.

Jego Kościół żyjący był tak wielki, żeby mógł pomieścić całą ludzkość, by był domem dla wszystkich”⁵⁶.

3. Misja młodych w świecie

Misja, którą młodzi realizują w Kościele, ma także swoje przełożenie na świat, w którym żyją. Chrystus, posyłając swoich uczniów, nie ograniczył ich misji do jednego środowiska, jednej grupy społecznej, jednej organizacji. Posłał ich w świat, aby na wszystkich jego krańcach głoszona była Ewangelia. Czego więc oczekuje świat od młodych chrześcijan? Co oni mogą dać ludzkiej społeczności?

Pierwszym zadaniem, jakie ma każdy z uczniów Chrystusa, to być Jego świadkiem na co dzień, w miejscu zamieszkania, pracy, nauki, rozrywki i odpoczynku. Forma tego świadectwa może być różnorodna, ale tym, co powinno charakteryzować młodych chrześcijan, jest pragnienie dzielenia się doświadczeniem spotkania z Chrystusem z innymi, bliskimi i dalekimi, aż po najdalsze peryferie geograficzne i egzystencjalne współczesności⁵⁷. Doświadczenie darmowej miłości Boga pozwala wejść w logikę boskiego daru, uzdalnia do kochania innych jak On: bez miary. Prawdziwie błogosławionym, czyli szczęśliwym, staje się człowiek, gdy odkryje swoje powołanie do bycia darem dla innych⁵⁸. Ikoną takiego całkowitego daru z siebie dla innych jest ukrzyżowany Jezus. Uczeń Chrystusa nie może wstydzić się Jego krzyża, lecz z radością ukazywać go światu jako znak zwycięstwa miłości nad złem⁵⁹.

Dzisiejszy świat potrzebuje szczególnie miłosierdzia i czułości. Franciszek podczas obchodów Niedzieli Palmowej w 2015 roku, zapraszając młodych ludzi do wzięcia udziału w ŚDM w Krakowie, zachęcał, aby pozwolili napełnić się czułością Ojca, aby ją potem szerzyć wokół siebie⁶⁰. Rok później, komentując gest umycia nóg apostołom, papież zauważył, że Jezus „pokazał nam na przykładzie, że potrzebujemy, aby nas dosięgła Jego miłość, która pochyla się nad nami; nie możemy się bez niej obejść, nie możemy kochać, nie pozwoliliśmy, by najpierw

56 Franciszek, *Jesteście polem Bożej wiary...*, s. 16.

57 Por. Franciszek, *Orędzie na XXIX Światowy Dzień Młodzieży 2014 r...*, s. 10.

58 Por. Franciszek, *Orędzie na XXXI Światowy Dzień Młodzieży 2016 r...*, s. 6.

59 W Niedzielę Palmową 2013 r. papież Franciszek apelował do młodzieży: „Wy nie wstydźcie się Jego krzyża! Wręcz go obejmujecie, gdyż zrozumieliście, że w darze z siebie, w wychodzeniu poza siebie samych, mięci się prawdziwa radość i że Bóg zwyciężył zło miłością. Niesiecie pielgrzymujący krzyż przez wszystkie kontynenty, przez ulice świata!” (Franciszek, *Nie bądźcie nigdy ludźmi smutnymi...*, s. 31).

60 Por. Franciszek, *Ze współczesnymi męczennikami. Homilia podczas Mszy św. w Niedzielę Palmową* (29.03.2015), „L'Osservatore Romano” 5 (2015), s. 21.

On nas umiłował, nie doświadczywszy Jego zadziwiającej czułości i jeżeli nie zaakceptujemy tego, że prawdziwa miłość polega na konkretnej służbie⁶¹. Misją młodych, którzy wychodzą do świata, jest służba, jest zaangażowanie się w „przygodę miłosierdzia”. W ten sposób świadectwo o spotkaniu w swoim życiu Boga – Miłości zostaje poświęcone czynami, które wzmacniają i uwierzytelniają słowa świadectwa.

Świadczyć miłosierdzie może ten, którego serce jest miłosierne. Podczas ŚDM w Krakowie papież Franciszek scharakteryzował człowieka o miłosiernym sercu: „Serce miłosierne ma bowiem odwagę, by porzucić wygodę; serce miłosierne potrafi wychodzić na spotkanie innych, potrafi objąć wszystkich. Serce miłosierne potrafi być schronieniem dla tych, którzy nigdy nie mieli domu lub go stracili, potrafi stworzyć atmosferę domu i rodziny dla tych, którzy musieli emigrować, jest zdolne do czułości i współczucia. Serce miłosierne potrafi dzielić swój chleb z głodnym, serce miłosierne otwiera się, aby przyjąć uchodźcę i imigranta. Powiedzieć wraz z wami «miłosierdzie», to powiedzieć: szansa, przyszłość, zaangażowanie, zaufanie, otwartość, gościnność, współczucie, marzenia⁶². Zaangażowanie w „przygodę miłosierdzia” polega na budowaniu mostów i burzeniu murów; na spieszeniu z pomocą ubogim, tym, którzy czują się samotni i opuszczeni, którzy już nie odnajdują sensu swego życia; na dzieleniu się wiarą z tymi, którzy nie znają Boga; na słuchaniu tych, których się nie rozumie, tych, którzy pochodzą z innych kultur, innych narodów, a także tych, którzy napełniają lękiem⁶³. Fundamentalnym zadaniem każdego chrześcijanina jest rozpoznać oblicze Chrystusa w ubogich, samotnych, prześladowanych, potrzebujących pomocy: „Jezus [...] nie żąda od nas, byśmy podziwiali Go na obrazach lub fotografiach, albo też na krążących w sieci wideo. Nie, jest obecny w wielu naszych braciach i siostrach, którzy obecnie, dzisiaj znoszą cierpienia, tak jak On: cierpią z powodu niewolniczej pracy, cierpią z powodu dramatów rodzinnych, z powodu chorób [...]. Cierpią z powodu wojen i terroryzmu, ze względu na interesy, które uruchamiają broń i sprawiają, że zadaje ciosy. Oszukani mężczyźni i kobiety, pogwałceni w swej godności, odrzuceni [...]. Jezus jest w nich obecny, w każdym z nich, i z tym zniekształconym obliczem, tym urywanym głosem prosi, aby się Nim zainteresować, aby Go uznać, kochać⁶⁴. Czasami młody człowiek może czuć się bezradny w obliczu skali cierpienia i nieszczęścia, która dosięga wielu ludzi w różnych zakątkach świata. Trzeba jednak zacząć od skromnych, ma-

---

61 Franciszek, *Bezgraniczna miłość...*, s. 5.

62 Franciszek, *Polska chce być wiecznie młodym obliczem miłosierdzia...*, s. 15–16.

63 Por. tamże, s. 17.

64 Franciszek, *Nasze ostateczne zwycięstwo będzie musiało przejść przez mękę i krzyż...*, s. 25.

łych dzieł, od tego, co jest w zasięgu naszych możliwości. Poświęcenie własnego czasu, zdolność słuchania, rozmowa – są to niematerialne dary, którymi można dyskretnie dzielić się z najbardziej potrzebującymi⁶⁵. Ludzkość potrzebuje dziś młodych mężczyzn i młodych kobiet, którzy nie chcą żyć połowicznie, którzy są gotowi poświęcić swoje życie w bezinteresownej służbie najuboższym i najsłabszym braciom, na wzór Chrystusa. Postawa służby na wzór Jezusa zakłada złożenie daru z siebie, w niektórych przypadkach – nawet daru ze swojego życia. Ten, kto nazywa się chrześcijaninem, a nie służy – swoim życiem zapiera się Chrystusa. Podczas Drogi krzyżowej odprawianej na ŚDM w Krakowie papież zaznaczył, że Jezus zaprasza młodych, aby stali się „aktywnymi bohaterami służby”, „konkretną odpowiedzią na potrzeby i cierpienia ludzkości”, „znakiem Jego miłosiernej miłości dla obecnych czasów”⁶⁶.

Młodość charakteryzuje się szczególną wrażliwością na niesprawiedliwość, pragnieniem zmiany cywilizacji na bardziej sprawiedliwą i braterską. To przez młodych przyszłość wkracza w świat, młodzi mogą być twórcami przemian. W obliczu jednak wielu nadużyć ze strony starszego pokolenia może pojawić się rozczarowanie, apatia i zniechęcenie. Papież wielokrotnie zachęca młodzież, aby nie gasiła w sobie nadziei. Rzeczywistość i człowiek bowiem mogą się zmienić. Zadaniem młodych jest wychodzić z inicjatywą zmiany jako pierwsi, nie przyzwyczajając się do zła, ale je pokonywać siłą dobra⁶⁷. Reakcją chrześcijan na największe nawet zło wojny, przemocy, terroryzmu, nienawiści nie jest chęć odwetu czy zniszczenia, lecz jest to odpowiedź w postaci przyjaźni, braterstwa, komunii, rodziny⁶⁸.

Używając plastycznych porównań, papież zauważa, że młodzi wierzący powinni ofiarować chrześcijańską odpowiedź na niepokoje społeczne i polityczne, jakie pojawiają się w różnych częściach świata. Młodzi chrześcijanie nie powinni stać z boku, „na balkonie”, i przypatrywać się problemom i bolączkom swoich społeczności, ale powinni zanurzyć się i zaangażować w życie świata jak Jezus. Powinni stać się aktywnymi twórcami historii; graczami, od których zależy wynik rozgrywanego meczu na arenie świata; napastnikami grającymi w ataku⁶⁹, a nie rezerwowymi, którzy przypatrują się z ławki, co dzieje się na boisku. Nie przystoi

---

65 Por. Franciszek, *Orędzie na XXXI Światowy Dzień Młodzieży 2016 r.*..., s. 6.

66 Por. Franciszek, *Gdzie jest Bóg? Przemówienie na zakończenie Drogi Krzyżowej na krakowskich Błoniach* (29.07.2016), „L'Osservatore Romano” 7–8 (2016), s. 21.

67 Por. Franciszek, *Nikogo nie wolno odrzucać. Wizyta w faweli Varginha* (25.07.2013), „L'Osservatore Romano” 8–9 (2013), s. 7.

68 Por. Franciszek, *Nic nie usprawiedliwia przelewu bratniej krwi*..., s. 25.

69 Por. Franciszek, *Jesteście polem Bożej wiary*..., s. 16.

młodym dać się sparaliżować strachem lub osiąść w wygodzie i pozornym bezpieczeństwie. Nie mogą stać się „młodymi kanapowymi”⁷⁰.

Misja w świecie wymaga podjęcia ryzyka na wzór Chrystusa, który jest Panem ryzyka. Podczas czuwania na ŚDM w Krakowie papież Franciszek wyjaśniał młodzieży: „Przyjaciele, Jezus jest Panem ryzyka, jest Panem wychodzenia zawsze «poza». Jezus nie jest Panem *komfortu*, bezpieczeństwa i wygody. Aby pójść za Jezusem, trzeba mieć trochę odwagi, trzeba zdecydować się na zamianę kanapy na parę butów, które pomogą ci chodzić po drogach, o jakich ci się nigdy nie śniło ani nawet o jakich nie pomyślałeś, po drogach, które mogą otworzyć nowe horyzonty, nadających się do zarażania radością, tą radością, która rodzi się z miłości Boga, radością, którą pozostawia w twoim sercu każdy gest, każdą postawę miłosierdzia. Pójść na ulice, naśladować «szaleństwo» naszego Boga, który uczy nas spotykania Go w głodnym, spragnionym, nagim, chorym, w przyjacielu, który źle skończył, w więźniu, w uchodźcy i w imigrancie, w człowieku bliskim, który jest samotny. Pójść drogami naszego Boga, który zaprasza nas, abyśmy byli aktorami politycznymi, ludźmi myślącymi, animatorami społecznymi. Pobudza nas do myślenia o gospodarce bardziej solidarnej niż obecna. We wszystkich środowiskach, w jakich jesteście, miłość Boga zachęca nas do niesienia Dobrej Nowiny, czyniąc ze swojego życia dar dla Niego i dla innych. To znaczy być odważnymi, to znaczy być wolnymi!”⁷¹.

W misję młodych chrześcijan w świecie wpisane jest ryzyko podążania pod prąd, przeciw kulturze tymczasowości, powierzchowności, obojętności i odrzucenia. Zadaniem młodzieży jest stawianie solidarności w centrum ludzkiej kultury⁷². Czasami trzeba „iść pod prąd” w grupie swoich rówieśników, stając się świadkiem, że można budować czyste relacje, dbać o czyste serce oraz o prawe i wrażliwe sumienie⁷³. Młodzież żyje dziś w społeczeństwie, które często postrzega instytucję małżeństwa, życie konsekrowane i kapłaństwo za pozbawione znaczenia, archaiczne i nieodpowiadające duchowi czasu; w kulturze, która promuje życie w tzw. sytuacjach otwartych, bez zobowiązań, bez dalszego planu i celu; w świecie, który banalizuje miłość, ograniczając ją jedynie do aspektu seksualnego, pozbawiając ją jej podstawowych cech: piękna, jedności, wierności i odpowiedzialności. W takich okolicznościach misja młodych chrześcijan nabiera dodatkowego znaczenia i wymaga odwagi, aby z przekonaniem ukazywać piękno definitywnych wyborów, odkrywać na nowo piękno powołania człowieka do mi-

70 Por. Franciszek, *Nic nie usprawiedliwia przelewu bratniej krwi...*, s. 26.

71 Tamże, s. 26–27.

72 Por. Franciszek, *Orędzie na XXIX Światowy Dzień Młodzieży 2014 r...*, s. 12.

73 Por. Franciszek, *Orędzie na XXX Światowy Dzień Młodzieży 2015 r...*, s. 8.

łości, formować także siebie, odkrywając w nauczaniu Kościoła nie tylko serię zakazów, lecz plan życia, który może zafascynować młode serca⁷⁴.

Kościół i świat z nadzieją patrzą na młodzież i chcą się od niej uczyć, „aby odnowić swoją ufność w miłosierdzie Ojca, który ma zawsze młode oblicze i nie przestaje nas zapraszać, abysmy należeli do Jego Królestwa, które jest Królestwem radości, jest zawsze Królestwem szczęścia, jest Królestwem, które prowadzi nas zawsze naprzód, Królestwem zdolnym dać nam moc zmiany biegu rzeczy”⁷⁵. Młodzi mają również za zadanie być recenzentami, a w niektórych przypadkach oskarżycielami starszego pokolenia, za każdym razem, gdy wybiera ono drogę murów, nieprzyjaźni i wojny⁷⁶.

Wezwanie do misji w Kościele i w świecie każdy powinien usłyszeć i rozpoznać osobiście, ponieważ Pan wzywa po imieniu, wzywa konkretną osobę do pozostawienia po sobie śladu w historii. Terenem tej misji nie jest jakaś nieokreślona społeczność, lecz codzienne życie młodego człowieka, na które składają się: nauka, studia, pierwsze lata pracy, przyjaźnie, uczucia, plany i marzenia⁷⁷. Przyjęte wezwanie staje się wyzwaniem, które papież Franciszek charakteryzuje w następujący sposób: „Drodzy przyjaciele, jest to tajemnica, do której doświadczenia jesteśmy powołani wszyscy. Bóg czegoś od ciebie oczekuje. Zrozumieliście? Bóg oczekuje czegoś od ciebie, Bóg czegoś od ciebie chce, Bóg czeka na ciebie. Bóg przychodzi, aby złamać nasze zamknięcia, przychodzi, aby otworzyć drzwi naszego życia, naszych wizji, naszych spojrzeń. Bóg przychodzi, aby otworzyć wszystko, co ciebie zamyka. Zaprasza cię, abyś marzył, chce ci pokazać, że świat, w którym jesteś, może być inny. Tak to jest: jeśli nie dasz z siebie tego, co w tobie najlepsze, świat nie będzie inny. To jest wyzwanie”⁷⁸.

---

74 Por. tamże; Franciszek, *Orędzie na XXXII Światowy Dzień Młodzieży 2017 r.*..., s. 8.

75 Franciszek, *Polska chce być wiecznie młodym obliczem miłosierdzia*..., s. 15.

76 „Dzisiaj my, dorośli – my dorośli! – potrzebujemy was, byście nas nauczyli – jak to teraz wy robicie, dzisiaj – żyć razem w różnorodności, w dialogu, w dzieleniu wielokulturowości nie jako zagrożenia, lecz jako szansy. I wy jesteście szansą dla przyszłości. Miejcie odwagę uczyć nas, miejcie odwagę nauczyć nas, że łatwiej jest budować mosty, niż wznosić mury! Potrzebujemy uczyć się tego. A wszyscy razem prosimy, abyście od nas żądali kroczenia drogami braterstwa. Abyście byli naszymi oskarżycielami, jeśli wybieramy drogę murów, drogę nieprzyjaźni, drogę wojny. Budować mosty” (Franciszek, *Nic nie usprawiedliwia przelewu bratniej krwi*..., s. 27).

77 Por. Franciszek, *Marzyciele o nowej ludzkości*..., s. 30.

78 Franciszek, *Nic nie usprawiedliwia przelewu bratniej krwi*..., s. 27.

Zakończenie

Ponadczteroletni, jak do tej pory, pontyfikat papieża Franciszka zaowocował już bogatym, prostym i „plastycznym” nauczaniem skierowanym do młodzieży. Analiza tego nauczania pozwoliła w niniejszym artykule wyszczególnić główne obszary tematyczne, takie jak: wizja młodości, misja młodych w Kościele oraz misja młodych w świecie. W przemówieniach i dokumentach Ojca Świętego do młodych można znaleźć wiele innych ważnych tematów, jak chociażby problematyka relacji młodzieży do pokolenia dziadków oraz do ubogich, kwestia pamięci, miłosierdzia, przebaczenia, szczęścia, światowości, duchowości, Pisma Świętego, modlitwy, Eucharystii, spowiedzi, rachunku sumienia. To tylko niektóre hasła, które wymagają rzetelnego pogłębienia teologicznego, aby mogły stać się impulsem dla kolejnego młodego pokolenia chrześcijan w Kościele oraz aby dynamizować duszpasterstwo młodzieży.

Refleksja nad młodzieżą w Kościele wkracza na nowe tory dzięki decyzji papieża Franciszka, który na 2018 roku zwołał synod poświęcony młodzieży: „Młodzież, wiara i rozeznanie powołania”. W orędziu na ŚDM w 2017 roku papież wyjaśniał założenia prac synodalnych: „Będziemy stawiać sobie pytanie, w jaki sposób wy, ludzie młodzi, przeżywacie doświadczenie wiary pośród wyzwań naszych czasów. Podejmiemy również kwestię tego, jak możecie wypracować plan życia, rozpoznając swoje powołanie, pojmowane szeroko, czyli do małżeństwa, w środowisku świeckim i zawodowym, lub do życia konsekrowanego i kapłaństwa”⁷⁹. Należy więc oczekiwać, że kwestia młodzieży w najbliższym czasie stanie się jednym z priorytetów zarówno w pogłębionej refleksji teologicznej, jak i w praktyce duszpasterskiej Kościoła.

Bibliografia

I. Orędzia na Światowy Dzień Młodzieży

Franciszek, *Orędzie na XXIX Światowy Dzień Młodzieży 2014 r. „Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie”* (Mt 5,3), „L’Osservatore Romano” 2 (2014), s. 10–13.

Franciszek, *Orędzie na XXX Światowy Dzień Młodzieży 2015 r. „Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą”* (Mt 5,8), „L’Osservatore Romano” 2 (2015), s. 6–9.

---

79 Franciszek, *Orędzie na XXXII Światowy Dzień Młodzieży 2017 r.*..., s. 4.

Franciszek, *Orędzie na XXXI Światowy Dzień Młodzieży 2016 r. „Błogosławieni miłośnicy, albowiem oni miłosierdzia dostąpią” (Mt 5,7)*, „L’Osservatore Romano” 10 (2015), s. 4–8.

Franciszek, *Orędzie na XXXII Światowy Dzień Młodzieży 2017 r. „Wielkie rzeczy uczynił mi Wszechmocny” (Łk 1,49)*, „L’Osservatore Romano” 3–4 (2017), s. 4–8.

II. Homilie podczas Mszy św. w Niedzielę Palmową – Światowy Dzień Młodzieży

Franciszek, *Nie bądźcie nigdy ludźmi smutnymi. Msza św. w Niedzielę Palmową i Światowy Dzień Młodzieży* (24.03.2013), „L’Osservatore Romano” 5 (2013), s. 29–31.

Franciszek, *Kim jestem w obliczu Jezusa? Homilia podczas Mszy św. w Niedzielę Palmową* (13.04.2014), „L’Osservatore Romano” 5 (2014), s. 14–15.

Franciszek, *Ze współczesnymi męczennikami. Homilia podczas Mszy św. w Niedzielę Palmową* (29.03.2015), „L’Osservatore Romano” 5 (2015), s. 20–21.

Franciszek, *Bezgraniczna miłość. Homilia podczas Mszy św. w Niedzielę Palmową* (20.03.2016), „L’Osservatore Romano” 3–4 (2016), s. 4–5.

Franciszek, *Nasze ostateczne zwycięstwo będzie musiało przejść przez mękę i krzyż. Homilia podczas Mszy św. w Niedzielę Palmową* (9.04.2017), „L’Osservatore Romano” 5 (2017), s. 24–25.

III. Przemówienia podczas Światowych Dni Młodzieży w Rio de Janeiro w 2013 roku

Franciszek, *Nikogo nie wolno odrzucać. Wizyta w faweli Varginha* (25.07.2013), „L’Osservatore Romano” 8–9 (2013), s. 6–7.

Franciszek, *Pięknie jest być tutaj. Spotkanie powitalne z uczestnikami Światowego Dnia Młodzieży* (25.07.2013), „L’Osservatore Romano” 8–9 (2013), s. 9–12.

Franciszek, *Krzyż, który jednoczy. Droga Krzyżowa na plaży Copacabana* (26.07.2013), „L’Osservatore Romano” 8–9 (2013), s. 12–14.

Franciszek, *Jesteście polem Bożej wiary. Czuwanie modlitewne z młodzieżą na plaży Copacabana* (27.07.2013), „L’Osservatore Romano” 8–9 (2013), s. 14–17.

Franciszek, *Bez obawy, idźcie służyć. Msza św. na zakończenie XXVIII Światowego Dnia Młodzieży* (28.07.2013), „L’Osservatore Romano” 8–9 (2013), s. 17–19.

Franciszek, *Spotkanie z wolontariuszami. Przemówienie Ojca Świętego. Pawilon 5 w Rio Centro, Rio de Janeiro* (28.07.2013), http://w2.vatican.va/content/francesco/pl/speeches/2013/july/documents/papa-francesco_20130728_gmg-rio-volontari.html (dostęp: 25.08.2017).

IV. Przemówienia podczas Światowych Dni Młodzieży w Krakowie w 2016 roku

Franciszek, *Polska chce być wiecznie młodym obliczem miłosierdzia. Przemówienie podczas spotkania powitalnego z uczestnikami ŚDM na krakowskich Błoniach* (28.07.2016), „L’Osservatore Romano” 7–8 (2016), s. 15–17.

- Franciszek, *Gdzie jest Bóg? Przemówienie na zakończenie Drogi Krzyżowej na krakowskich Błoniach* (29.07.2016), „L'Osservatore Romano” 7–8 (2016), s. 20–21.
- Franciszek, *Nic nie usprawiedliwia przelewu bratniej krwi. Przemówienie podczas czuwania modlitewnego z młodzieżą na „Campus Misericordiae” w Brzegach* (30.07.2016), „L'Osservatore Romano” 7–8 (2016), s. 25–27.
- Franciszek, *Marzyciele o nowej ludzkości. Homilia podczas Mszy św. na „Campus Misericordiae” na zakończenie XXXI Światowego Dnia Młodzieży* (31.07.2016), „L'Osservatore Romano” 7–8 (2016), s. 28–30.
- Franciszek, *Dwa warunki – pamięć i odwaga. Przemówienie podczas spotkania z wolontariuszami ŚDM w hali Tauron Areny* (31.07.2016), „L'Osservatore Romano” 7–8 (2016), s. 31.

V. Inne

- Franciszek, *Lepszy świat budowany jest także dzięki wam. List do młodzieży świata* (13.01.2017), „L'Osservatore Romano” 1 (2017), s. 6.

MŁODZI W KOŚCIELE FRANCISZKA

Streszczenie

Po wyborze na Stolicę Piotrową papież Franciszek bardzo szybko wszedł w świat młodych ludzi i zaskarbił sobie ich zaufanie. Nawiązał z nimi życzliwy, ale i wymagający dialog, który sprawił, że dla wielu stał się ważnym punktem odniesienia oraz przewodnikiem i towarzyszem po drogach wiary i życia. Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie głównych treści papieskiego nauczania skierowanego do młodzieży oraz zadań, jakie stawia Franciszek młodemu pokoleniu chrześcijan w Kościele i w świecie. Studium przedmiotu objęło analizę oficjalnych dokumentów i wypowiedzi papieża Franciszka, jakimi są coroczne orędzia na Światowy Dzień Młodzieży, homilie podczas Mszy św. w uroczystość Niedzieli Palmowej (która w Kościele obchodzona jest również jako Światowy Dzień Młodzieży w wymiarze diecezjalnym), przemówienia i homilie ze Światowych Dni Młodzieży w Rio de Janeiro i w Krakowie oraz List do młodych z okazji przygotowania *Documento Preparatorio XV Zgromadzenia Ogólnego Zwyczajnego Synodu Biskupów* na temat „Młodzież, wiara i rozeznanie powołania”. W ich świetle wyszczególniono następujące zagadnienia: 1) młodość; 2) misja młodych w Kościele; 3) misja młodych w świecie.

Słowa kluczowe: papież Franciszek, młodzież, Światowy Dzień Młodzieży, Kościół, misja

THE YOUNG PEOPLE IN FRANCIS'S CHURCH

Summary

Following his election as the Bishop of Rome Pope Francis immediately entered the world of young people and won their trust. He has established with them a kind, yet challenging dialogue that made the Pope an important source of reference, a guide and a companion on the paths of faith and life. This article aims at presenting the main content of the papal teaching addressed to the young people as well as the tasks set by Francis to the young generation of Christians in the church and the world. The study involves analysis of official documents and speeches of Pope Francis that constitute yearly messages for the World Youth Day, homilies delivered during Palm Sunday celebrations (which is treated in Church as the World Youth Day at a diocesan level), speeches and homilies from Rio de Janeiro and Cracow World Youth Days as well as the letter addressed to the young people on the occasion of the presentation of the preparatory document of the 15th Ordinary General Assembly of the Synod of Bishops dealing with the topic «Young People, the Faith and Vocational Discernment». The following issues were separated in the light of the above documents: 1) the Youth, 2) the Mission of the Young People in the Church, 3) the Mission of the Young People in the world.

Keywords: Pope Francis, the Youth, the World Youth Day, Church, Mission

Translated by Małgorzata Juszkiewicz